

Toto rozhodnutí nabylo právní moci:

výrok ..... dne 29. 1. 2019

výrok ..... dne -

a je vykonatelné dnem 25. 1. 2019 výrok II.

V Plzni

dne 11-06-2019

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Ivy Horákové a soudců JUDr. Petra Baierla a JUDr. Ivany Wolkové ve věci

žalobkyně: **Česká spořitelna, a. s.**, IČO 45244782
sídlem Olbrachtova 1929/62, 140 00 Praha 4
zastoupená advokátem Mgr. Markem Lošanem
sídlem Týn 1049/3, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: R. V., narozený dne
bytem ,
zastoupený zmocněncem R. V., narozeným dne
bytem ,

o zaplacení 532 866 Kč s příslušenstvím a odměnou, o odvolání žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 20. listopadu 2013, č. j. 42 Cm 135/2013-61

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se potvrzuje.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 26 039,20 Kč, k rukám zástupce žalobkyně Mgr. Marka Lošana, advokáta, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobou s návrhem na vydání směnečného platebního rozkazu podanou u soudu prvního stupně dne 9. 5. 2013 se žalobkyně proti žalovanému domáhala zaplacení částky 532 866 Kč se 6%

úrokem ročně z této částky od 6. 4. 2013 do zaplacení a směnečnou odměnou ve výši 1 776,22 Kč. Jak žalobkyně uvedla, je řádnou a oprávněnou majitelkou směnky vlastní, kterou vystavil R. V. , narozený dne (dále jen „výstavce“) v Karlových Varech dne 21. 1. 2009 na řad žalobkyně za účelem zajištění jejích pohledávek včetně příslušenství vyplývajících ze smlouvy o úvěru č. , uzavřené dne 21. 1. 2009 mezi výstavcem směnky a žalobkyní. Směnku, která byla vystavena jako blankosměnka na základě dohody o vyplňovacím právu směnečném č. 0113242479 ze dne 21. 1. 2009, avaloval žalovaný. Vzhledem k tomu, že výstavce své závazky ze smlouvy o úvěru neplnil řádně a včas, přistoupila žalobkyně k vyplnění blankosměnky. Směnka se stala splatnou dne 5. 4. 2013 a zní na směnečnou sumu 532 866 Kč.

2. Soud prvního stupně vyhověl žalobě směnečným platebním rozkazem ze dne 13. 6. 2013, č. j. 42 Cm 135/2013-30, proti kterému vznesl žalovaný podáním ze dne 4. 7. 2013 včasné námitky. Uvedl v nich, že se žalobkyní a jejím zástupcem korespondenčně komunikoval za účelem zjištění, jakým způsobem byla určena vymáhaná výše pohledávky a jakým způsobem došlo k podpisu dohody o vyplňovacím právu směnečném a dalších dohod. Podle žalovaného došlo k pochybení pracovníků žalobkyně, zvláště „podle § 49 a) a § 106 odst. 3 Občanského zákoníku“. Odkázáno bylo současně na ustanovení § 37 odst. 1 a 2 a § 39 obč. z. Další námitkou žalovaného bylo, že v žalobě je uveden pouze pod rodným číslem a nikoli pod identifikačním číslem, jak je uvedeno ve směnečném platebním rozkazu. Žalovaný přitom nepodniká a z podnikání nikdy neměl žádné příjmy. Živnostenské oprávnění má pozastavené.
3. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně ponechal směnečný platební rozkaz v platnosti (výrok I.) a žalovanému uložil povinnost zaplatit žalobkyni náhradu nákladů námitkového řízení ve výši 28 021 Kč (výrok II.). V odůvodnění rozsudku konstatoval s odkazem na rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 810/2003, že směnečný rukojmí nevstupuje do mimosměnečných vztahů směnečného dlužníka, za kterého se zaručil, i kdyby se směnkou souvisely, v důsledku čehož není oprávněn namítat okolnosti z kauzálních vztahů tohoto směnečného dlužníka k jiným osobám. Směnečnému rukojmímu tak nepřísluší kauzální námitky s výjimkou případu, kdy by jeho právo na takové námitky založila samostatná smlouva mezi ním a majitelem směnky. Existenci takovéto dohody žalovaný nenamítal a tato ani nevyplynula ze žalobkyní předložené smlouvy o vyplňovacím právu směnečném ze dne 21. 1. 2009, když žalovaný v ní pouze potvrdil, že se s obsahem smlouvy o vyplňovacím právu směnečném ze dne 21. 1. 2009 seznámil. Žalovaný byl tedy oprávněn v řízení vznášet jen námitky z ručitelského vztahu vůči majiteli směnky. Vzhledem k tomu, že námitky žalovaného jsou co do své podstaty kauzální, neboť směřují vůči zajištěným pohledávkám a excesivnímu vyplnění blankosměnky, žalovanému v postavení směnečného rukojmího nenáleží. Jedná se nadto o námitky neprojednatelné, neboť žalovaný neuvedl, jaká konkrétní částka měla být do blankosměnky vyplněna. Žalovaný ani blíže nespecifikuje omyl, na který obecně poukazuje odkazem na ustanovení § 49a obč. z. Pokud jde o ustanovení § 106 odst. 3 obč. z., odkaz na něj není podle soudu prvního stupně namístě, neboť řeší zcela jiné právní vztahy, o kterých žalovaný neuvádí žádná tvrzení. Stejně tak je tomu v případě odkazů na ustanovení § 37 odst. 1 a 2 a § 39 obč. z. o důvodech neplatnosti právních úkonů. Na základě uvedeného soud prvního stupně uzavřel, že směnečný platební rozkaz byl vydán po právu, a proto byl v plném rozsahu ponechán v platnosti. Výrok o nákladech námitkového řízení odůvodnil ustanovením § 142 odst. 1 o. s. ř., podle kterého přiznal úspěšné žalobkyni právo na jejich náhradu v rozsahu odměny za 2 úkony právní služby, v rozsahu 2 režijních paušálů, náhrady za promeškaný čas, cestovného a náhrady za daň z přidané hodnoty.
4. Žalovaný podal proti rozsudku včasné odvolání, ve kterém vyjádřil přesvědčení, že při podpisu směnky včetně jejích „příslušenství“ byl uveden v omyl. Poukázal na to, že pracovníci kanceláře finanční společnosti, která zpracovávala veškeré potřebné podklady pro žalobkyni, včetně pracovníka žalobkyně, měli plnou důvěru žalovaného, který byl vždy v dobré víře v jejich

poctivost. Podepisováno tak bylo vše, co k podpisu bylo jimi předloženo. Podle žalovaného je nutno dodat, že mimo obvyklé poplatky žalobkyně za vyřízení úvěrů, bylo vždy finanční společnosti hrazeno 10 % z částky vyřízených úvěrů jako odměna za mimořádné úsilí ve vyřizování úvěrů a nákladů s tím spojených. Jak žalovaný uvedl, „navrhované dozajištění úvěrů firmy osobou žalovaného“ na základě dopisu žalobkyně ze dne 15. 12. 2008 bylo zásadně odmítnuto dopisem ze dne 23. 12. 2008. Uvedl dále, že údajně měla být podepisována změna „hlavního dlužníka a avala“ v případě prodeje nemovitostí dle opravené kupní smlouvy ze dne 22. 12. 2008 a zrušení avalu vzhledem k získanému zajištění zástavy u Českomoravské záruční a rozvojové banky. V případě úvěru č. [REDAKCE] a v případě dodatečně získaného podpisu „k avalu tohoto úvěru“ tak došlo „uvedením v omyl, tak jak zní ustanovení §49a Občanského zákoníku“. Z těchto důvodů žalovaný navrhl zrušení rozsudku a směnečného platebního rozkazu s tím, že náklady řízení si v celém rozsahu ponese žalobkyně.

5. Žalobkyně ve vyjádření k odvolání žalovaného uvedla, že žalovaný v něm neuvádí žádné relevantní námitky, a setrvala na tom, že žalovaný podepsal vše dobrovolně, měl možnost si vše přečíst a svůj podpis odmítnout. Námitku, že žalovaný v důvěře ve finanční společnost a pracovníka žalobkyně podepisoval vše, co mu předložila, nelze považovat za dostatečný odvolací důvod. Žalobkyně zároveň upozornila na to, že z důvodu koncentrace řízení nejsou nová tvrzení po uplynutí lhůty k podání námitek přípustná. Navrhla proto potvrzení napadeného rozsudku a přiznání práva na náhradu nákladů odvolacího řízení.
6. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek podle ustanovení § 212 a násl. o. s. ř. Předmětem odvolacího řízení přitom bylo přezkoumání věcné správnosti rozsudku soudu prvního stupně vydaného v řízení o námitkách proti směnečnému platebnímu rozkazu (§ 175 odst. 4 o. s. ř.). Základ přezkumné činnosti odvolacího soudu tak spočíval v hodnocení správnosti postupu soudu prvního stupně při projednání námitek žalovaného a správnosti závěrů soudem prvního stupně na základě toho přijatých.
7. Vzhledem k tomu, že žalovaný ani jeho zástupce se bez omluvy nedostavili k jednání nařízenému odvolacím soudem na den 15. 11. 2018, třebaže k němu byli řádně a včas předvoláni (§ 215 odst. 1 o. s. ř.), bylo v dané věci jednáno v souladu s ustanovením § 101 odst. 3 ve spojení s § 211 o. s. ř. v jejich nepřítomnosti.
8. Podle čl. I. § 30 odst. 1 zákona č. 191/1950 Sb., zákon směnečný a šekový, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSŠ“), může být zaplacení směnky pro celý směnečný peníz nebo pro jeho část zaručeno směnečným rukojemstvím. Podle čl. I. § 31 odst. 4 ZSŠ je v prohlášení třeba udát, za koho se přejímá. Není-li to udáno, platí, že se přejímá za výstavce. Podle čl. I. § 32 odst. 1 ZSŠ je směnečný rukojmí zavázán jako ten, za koho se zaručil. Podle čl. I. § 78 odst. 1 ZSŠ je výstavce vlastní směnky zavázán stejně jako příjemce cizí směnky. Není-li směnka cizí zaplacená, má podle čl. I. § 28 odst. 2 ZSŠ majitel, i když je výstavcem, proti příjemci přímý nárok ze směnky na vše, co lze žádat podle § 48 a 49 ZSŠ. Podle čl. I. § 47 odst. 1 ZSŠ jsou všichni, kdož směnku vystavili, přijali, indosovali nebo se za ni zaručili, zavázáni majiteli rukou společnou a nerozdílnou. Podle čl. I. § 47 odst. 2 ZSŠ může majitel žádat plnění na každém z nich nebo na několika z nich anebo na všech dohromady a není vázán pořadím, ve kterém se zavázali.
9. Odvolací soud vyšel ze skutkového stavu, jak byl zjištěn soudem prvního stupně na základě provedení dokazování, a shodně s ním konstatuje, že směnka k důkazu předložená žalobkyní je platnou smenkou vlastní podle čl. I. § 75 ZSŠ, jejímž podpisem založil žalovaný jako směnečný rukojmí za výstavce směnky svůj směnečný závazek vůči žalobkyni jako remitentovi (čl. I. § 32 odst. 1 ve spojení s čl. I. § 30 odst. 1 a čl. I. § 47 odst. 1 ZSŠ). Dnem 5. 4. 2013, kdy se směnka stala splatnou, tak žalobkyni vznikl vůči žalovanému nárok na zaplacení směnečného peníze ve výši 532 866 Kč (čl. I. § 48 odst. 1, bod 1. ZSŠ) se 6 % úrokem ročně z této částky od data 6. 4. 2013 do zaplacení (čl. I. § 48 odst. 1, bod 2. ZSŠ) a s odměnou ve výši 1 776,22 Kč, která odpovídá jedné třetině procenta směnečného peníze (čl. I. § 48 odst. 1, bod 4. ZSŠ).

10. K námitce žalovaného, že se žalobkyní a jejím zástupcem komunikoval za účelem zjištění způsobu určení vymáhané výše pohledávky a za účelem zjištění, jakým způsobem došlo k podpisu dohody o vyplňovacím právu směnečném a dalších dohod, odvolací soud uvádí, že tato je ve vztahu ke směnečnému nároku žalobou uplatněnému zcela irelevantní, neboť povinností žalobkyně nebylo takové skutečnosti žalovanému sdělovat. Pakliže žalovaný měl za to, že jím zmiňované dohody trpí vadami, které by případně mohly mít vliv na existenci jeho závazku jako směnečného rukojmího, či na výši tohoto závazku, bylo na něm, aby toto ve včasných námitkách uvedl. To se však nestalo, neboť žalovaný v průběhu řízení nenamítl, že by rukojemské prohlášení a smlouvu o vyplňovacím právu směnečném nepodepsal, stejně jako nenamítl konkrétní skutečnosti, z nichž by bylo možno usuzovat na porušení vyplňovacího práva směnečného. V této souvislosti odvolací soud oproti soudu prvního stupně konstatuje, že námitky směřující do porušení vyplňovacího práva by žalovanému, třebaže na směnce je v pozici směnečného rukojmího, příslušely, neboť žalovaný svým podpisem na smlouvě o vyplňovacím právu směnečném č. 0113242479 uzavřené mezi žalobkyní a výstavcem směnky dne 21. 1. 2009 stvrdil, že se s ní seznámil a že s jejím obsahem bez výhrad souhlasí, z čehož lze dovodit stejnou dohodu o způsobu vyplnění blankosměnky, jakou měl se žalobkyní sjednatu její výstavce.
11. Co se týče žalovaným namítaného omylu, který měl být podle jeho tvrzení vyvolán blíže nespecifikovaným jednáním žalobkyně, tento nebyl shledán. Omyl dle ustanovení § 49 obč. z. vzniká pouze v těch případech, kdy si jednatel učinil nesprávnou nebo nedostatečnou představu o podstatných skutečnostech, které měly rozhodující vliv na uskutečnění právního úkonu. Může se přitom projevit jako omyl ve vůli, kterým je nesoulad mezi právními následky, jež účastník úkonem zamýšlel, a mezi následky, které skutečně vyvolal, a dále jako omyl v projevu, kdy se vyskytuje neshoda vůle a projevu. V daném případě se o omyl v jednání žalovaného jednat nemohlo, neboť žalovaný svůj podpis připojil na listině, z níž je nepochybné, že se jedná o směnku, a to v rubrice uvozené slovy „per aval“ a tedy byl si či alespoň si musel být plně vědom toho, že opatřuje směnku svým rukojemským prohlášením a že tímto zakládá svůj směnečný závazek dle zákona směnečného a šekového, tedy závazek směnku zaplatit. Pokud žalovaný v době podpisu směnky nedbal potřebné opatrnosti, kterou takový dokument zcela jistě zasluhuje, a nebyl si případně vědom důsledků svého jednání, pak toto nemůže být v žádném případě přičítáno k tíži žalobkyně jako řádné majitelky směnky.
12. Žalovaný v podaných námitkách dále zmínil ustanovení § 106 odst. 3 obč. z., aniž by však tvrdil konkrétní skutečnosti, jež by podle něj mohly mít případně dopad do směnečného závazku žalovaného. Totéž se týká odkazů na ustanovení § 37 odst. 1 a 2 a § 39 obč. z. Za situace, kdy břemeno tvrzení v námitkovém řízení vždy tíží žalovaného, jak vyplývá z ustanovení § 175 odst. 1, věta první o. s. ř., který žalovanému ukládá v jím podaných námitkách uvést vše, co proti směnečnému platebnímu rozkazu namítá, je nezbytné, aby z podaných námitek bylo jasné a nezaměnitelně patrné, která konkrétní skutečnost je namítána. Námitky uplatněné v obecných rysech nelze považovat za námitky projednatelné, neboť z tvrzení formulovaných pouze v rovině obecné nelze vyvodit jednoznačná skutková tvrzení. Důsledkem přezkumu takových námitek by bylo, že k nekonkrétním skutkovým tvrzením by bylo možno následně přiřazovat či podřazovat skutková tvrzení nová a zcela odlišná, což by znamenalo nepřípustné a nedovolené obcházení zásady koncentrace námitkového řízení vyjádřené v ustanovení § 175 odst. 4 o. s. ř., neboť žalovanému by bylo umožněno vznést konkrétní námitky i po uplynutí zákonem stanovené námitkové lhůty. Pouhé odkazy žalovaného na konkrétní ustanovení tak nelze považovat za projednatelné námitky.
13. Stran námitky žalovaného, že v žalobě je uveden pouze pod rodným číslem a nikoli pod identifikačním číslem, jak je vypsáno ve směnečném platebním rozkazu, odvolací soud uvádí, že tato je irelevantní, neboť označení žalovaného v žalobě, kdy žalobkyně uvedla jméno, příjmení, bydliště a rodné číslo žalovaného, je z hlediska ustanovení § 79 odst. 1, první věta o. s. ř. postačující. Pokud jde o vypsání identifikačního čísla žalovaného v záhlaví směnečného

platebního rozkazu ve věci vydaného, toto nemůže žádným způsobem vyvolat pochybnosti o tom, že směnečným platebním rozkazem byla uložena povinnost právě žalovanému, neboť tento je v něm identifikován datem narození a bydlištěm odpovídajícím údajům, jimiž byl označen na žalobě a rovněž na směnce, ze které právo proti němu bylo v soudním řízení uplatněno. Zda žalovaný v době vydání směnečného platebního rozkazu podnikal či nikoli, je přitom z hlediska směnečného nároku žalobkyně zcela irrelevantní.

14. K tvrzení žalovaného v podaném odvolání, že mimo obvyklé poplatky žalobkyně za vyřízení úvěrů, bylo vždy hrazeno finanční společnosti 10 % z částky vyřízených úvěrů jako odměna za mimořádné úsilí ve vyřizování úvěrů a nákladů s tím spojených, že „navrhované dozajištění úvěrů firmy osobou žalovaného“ na základě dopisu žalobkyně ze dne 15. 12. 2008 bylo zásadně odmítnuto dopisem ze dne 23. 12. 2008, a že údajně měla být podepisována změna „hlavního dlužníka a avala“ v případě prodeje nemovitostí dle opravené kupní smlouvy ze dne 22. 12. 2008 a zrušení avalu vzhledem k získanému zajištění zástavy u Českomoravské záruční a rozvojové banky, odvolací soud konstatuje, že se jedná o nová skutková tvrzení, ke kterým nebylo možno se zřetelem na režim tzv. neúplné apelace vyjádřit v ustanovení § 205a odst. 1 o. s. ř. přihlížet, neboť nejde o žádný z případů, kdy to platná právní úprava obsažená v ustanovení § 205 odst. 2 o. s. ř. dovoluje. Uvedená tvrzení je nadto třeba hodnotit jako námitky uplatněné žalovaným v rozporu se zásadou koncentrace námitkového řízení, která se projevuje v tom, že v řízení o námitkách proti směnečnému platebnímu rozkazu může soud podle ustanovení § 175 odst. 4 o. s. ř. přihlížet jen k námitkám podaným žalovaným v zákonem stanovené patnáctidenní lhůtě, běžící od doručení směnečného platebního rozkazu, přičemž námitkami později vznesenými, třebaže by tyto byly prokazatelně pravdivými, se soud dle téhož ustanovení již zabývat nemůže.
15. Vzhledem k tomu, že žádná z námitek žalovaného ho nemohla z důvodů výše vyložených zprostit jeho povinnosti plnění ze směnky žalobkyni v plném rozsahu poskytnout, postupoval soud prvního stupně správně, pokud směnečný platební rozkaz ponechal v plném rozsahu v platnosti. Správně rozhodl též o nákladech námitkového řízení, když tyto přiznal podle ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř. úspěšné žalobkyni ve výši odpovídající nákladům řízení, jak jí byly v tomto řízení účelně vynaloženy.
16. Napadený rozsudek byl proto v obou jeho výrocích potvrzen jako věcně správný podle ustanovení § 219 o. s. ř.
17. Výrok o nákladech odvolacího řízení je odůvodněn ustanovením § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o. s. ř. Žalovaný neměl úspěch s podaným odvoláním, a tedy žalobkyni náleží vůči žalovanému právo na náhradu nákladů, které v odvolacím řízení účelně vynaložila. Tyto náklady sestávají z mimosmluvní odměny za zastupování žalobkyně advokátem v rozsahu 2 úkonů právní služby po 10 460 Kč (vyjádření k odvolání, účast při jednání odvolacího soudu dne 15. 11. 2018) podle § 11 odst. 1, písm. k/ a g/ ve spojení s § 7 bod 6. vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, ze 2 paušálních náhrad hotových výdajů po 300 Kč podle téže vyhlášky (600 Kč) a z náhrady za 21 % daň z přidané hodnoty podle ustanovení § 137 odst. 3 o. s. ř. (4 519,20 Kč). Náklady odvolacího řízení v celkové výši 26 039,20 Kč je žalovaný povinen zaplatit podle ustanovení § 149 odst. 1 ve spojení s § 211 o. s. ř. žalobkyni k rukám jejího zástupce.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání do dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím soudu prvního stupně, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak (§ 237, § 239 a § 240 odst. 1 o. s. ř.).

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může se oprávněná domáhat výkonu rozhodnutí.

Praha 15. listopadu 2018

JUDr. Iva Horáková v. r.
předsedkyně senátu

Eva Görtlerová
Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Görtlerová

Digitálně podepsal Eva Görtlerová
DN: c=CZ, 2.5.4.97=NTRCZ-00215651, o=Vrchní soud v Praze [IČ 00215651], ou=Civilní úsek, ou=9228,
cn=Eva Görtlerová, sn=Görtlerová, givenName=Eva, serialNumber=P139518, title=Zapisovatelka
Datum: 2018.12.05 12:14:39 +01'00'